

έρχομαι

έρχομαι, ρ. [<αρχ. ἔρχομαι], έρχομαι. **1.** προέρχομαι, κατάγομαι: «έρχεται κατευθείαν από πολύ παλιά οικογένεια των Σερρών». **2.** πλησιάζω να μπω στη διαδικασία της εκσπερμάτωσης: «είμαστε πολύ συντονισμένοι στο κρεβάτι, γι' αυτό κάθε φορά ερχόμαστε μαζί»· βλ. και λ. ήρθα και έλα. (Ακολουθούν 145 φρ.)·

- από την πόλη έρχομαι και στην κορφή κανέλα, βλ. λ. [πόλη](#)·

- απόψε με ποιον κοιμάμαι κι αύριο έρχεται ο άντρας μου, βλ. λ. [απόψε](#)·

- για δες απ' τη γωνία αν έρχομαι ή για πάνε να δεις απ' τη γωνία αν έρχομαι ή δεν πα(ς) να δεις απ' τη γωνία αν έρχομαι; ή πάνε να δεις απ' τη γωνία αν έρχομαι, βλ. λ. γωνία·

- δε μου 'ρχεται, **α.** δεν μπορώ να ανακαλέσω κάτι που υπάρχει ήδη στη μνήμη μου, δεν μπορώ να αναπαράγω μια γνώση τη στιγμή που μου το ζητάνε: «για σκέψου πού έχεις συναντήσει αυτόν άνθρωπο. -Δε μου 'ρχεται». **β.** δεν μπορώ να ενεργήσω με κάποιο αθέμιτο τρόπο, γιατί νιώθω αναστολές: «δε μου 'ρχεται να μαλώσω μαζί του, γιατί είναι κουτσός || δε μου 'ρχεται να βάλω χέρι στο ταμείο, γιατί είναι του φίλου μου»·

- δε μου 'ρχεται καλά να..., βλ. λ. [καλός](#)·

- δεν έρχεται ούτε με βίντσι, βλ. λ. [βίντσι](#)·

- δεν έρχεται ούτε με γερανό, βλ. λ. [γερανός](#)·

- δεν έρχονται καλά τα πράγματα, β. πράγμα·

- έρχεσαι βήτα, βλ. λ. βήτα·

- έρχεται αλφάδι, βλ. λ. [αλφάδι](#)·

- έρχεται ανάποδα (για έμβρυα), βλ. λ. ανάποδα·

- έρχεται και παρέρχεται, είναι εφήμερο, παροδικό: «η μόδα έρχεται και παρέρχεται»· βλ. και φρ. έρχονται και παρέρχονται·

- έρχεται και φεύγει σαν κομήτης ή έρχεται και φεύγει σαν τον κομήτη, βλ. λ. [κομήτης](#)·

- έρχεται κάπως... ή έρχεται λίγο... ή έρχεται προς..., πλησιάζει προς κάποια συγκεκριμένη ιδιότητα: «το φαγητό έρχεται κάπως αρμυρό || ο καφές έρχεται λίγο γλυκός || αυτό το χρώμα έρχεται προς το κόκκινο»·

- έρχεται σαν κομήτης ή έρχεται σαν τον κομήτη, βλ. λ. [κομήτης](#)·

- έρχεται στο μυαλό μου (κάτι), βλ. λ. [μυαλό](#)·

- έρχεται στο νου μου (κάτι), βλ. λ. [νους](#)·

- έρχεται ως..., δηλώνει όριο: «το νερό έρχεται ως το γόνατο»·

- έρχομαι άλφα, βλ. λ. [άλφα](#)·

- έρχομαι απ' του διαβόλου τη μάνα, βλ. λ. διάβολος·

- έρχομαι απέξω, βλ. λ. απέξω·

- έρχομαι από πίσω, βλ. λ. [πίσω](#).
- έρχομαι βήτα, βλ. λ. βήτα.
- έρχομαι γραμμή, βλ. λ. γραμμή.
- έρχομαι δεύτερος, βλ. λ. [δεύτερος](#).
- έρχομαι δεύτερος και καταϊδρωμένος, βλ. λ. [καταϊδρωμένος](#).
- έρχομαι εις γάμου κοινωνία(ν), βλ. λ. [γάμος](#).
- έρχομαι μ' άδεια τα χέρια ή έρχομαι μ' άδεια χέρια, βλ. λ. [χέρι](#).
- έρχομαι μαλλιοκούβαρος, βλ. λ. [μαλλιοκούβαρος](#).
- έρχομαι με γεμάτα τα χέρια ή έρχομαι με γεμάτα χέρια, βλ. λ. [χέρι](#).
- έρχομαι με την όπισθεν, βλ. λ. όπισθεν.
- έρχομαι πάτος, βλ. λ. [πάτος](#).
- έρχομαι πάτσι ή έρχομαι πάτσι και πόστα, βλ. λ. πάτσι.
- έρχομαι πίσω, βλ. λ. [πίσω](#).
- έρχομαι προς τα πίσω, βλ. λ. [πίσω](#).
- έρχομαι σ' επαφή, (και για τα δυο φύλα), βλ. λ. [επαφή](#).
- έρχομαι σ' επαφή (με κάποιον), βλ. λ. [επαφή](#).
- έρχομαι σ' επαφή (με κάτι), βλ. λ. [επαφή](#).
- έρχομαι σε ηλικία γάμου, βλ. λ. [γάμος](#).
- έρχομαι σε λογαριασμό, βλ. λ. λογαριασμός.
- έρχομαι σκαστός, βλ. λ. σκαστός.
- έρχομαι στα γράδα μου, βλ. λ. γράδο.
- έρχομαι στα ίσα μου, βλ. λ. [ίσος](#).
- έρχομαι στα καράτια μου, βλ. λ. [καράτι](#).
- έρχομαι στα κέφια ή έρχομαι στα κέφια μου ή έρχομαι στο κέφι ή έρχομαι στο κέφι μου, βλ. λ. κέφι.
- έρχομαι στα κιλά μου, βλ. λ. κιλό.
- έρχομαι στα λεγόμενά του, βλ. λ. [λεγόμενα](#).
- έρχομαι στα λέκια μου, βλ. λ. λέκι.
- έρχομαι στα λεφτά μου, βλ. λ. [λεφτά](#).

- έρχομαι στα λόγια (με κάποιον), βλ. λ. λόγος·
- έρχομαι στα λόγια του, βλ. λ. λόγος·
- έρχομαι στα λογικά μου, βλ. λ. λογικό·
- έρχομαι στα μεράκια (μου), βλ. λ. μεράκι·
- έρχομαι στα μπάγια μου, βλ. λ. μπάγια·
- έρχομαι στα νερά του, βλ. λ. [νερό](#)·
- έρχομαι στα ντουζένια μου ή έρχομαι στο ντουζέني μου, βλ. λ. [ντουζέني](#)·
- έρχομαι στα όνειρα (κάποιου), βλ. λ. όνειρο·
- έρχομαι στα πράγματα, βλ. λ. πράγμα·
- έρχομαι στα συγκαλά μου, βλ. λ. [συγκαλά](#)·
- έρχομαι στα χέρια (με κάποιον), βλ. λ. [χέρι](#)·
- έρχομαι στα χρόνια (κάποιου), βλ. λ. χρόνος·
- έρχομαι στη ζωή, βλ. λ. ζωή·
- έρχομαι στην εξουσία, βλ. λ. [εξουσία](#)·
- έρχομαι στην επιφάνεια, βλ. λ. επιφάνεια·
- έρχομαι στην πράξη, βλ. λ. πράξη·
- έρχομαι στην ώρα μου, βλ. λ. ώρα·
- έρχομαι στο αμάν, βλ. λ. αμάν·
- έρχομαι στο αμήν, βλ. λ. αμήν·
- έρχομαι στο ζερό, βλ. λ. [ζερό](#)·
- έρχομαι στο καραντουζέني ή έρχομαι στα καραντουζένια μου, βλ. λ. [καραντουζέني](#)·
- έρχομαι στο νυν και αεί, βλ. λ. νυν και αεί·
- έρχομαι στο προκείμενο, βλ. λ. [προκείμενο](#)·
- έρχομαι στο φιλότιμο, βλ. λ. φιλότιμο·
- έρχομαι στο ψητό, βλ. λ. ψητό·
- έρχομαι στον εαυτό μου, βλ. λ. εαυτός·
- έρχομαι στον κόσμο, βλ. λ. [κόσμος](#)·
- έρχομαι φάτσα ή έρχομαι φάτσα κάρτα ή έρχομαι φάτσα με φάτσα, βλ. λ. φάτσα·

- ερχόμαστε ίσα ίσα, βλ. λ. [ίσος](#).
- ερχόμαστε πάτσι ή ερχόμαστε πάτσι και πόστα, βλ. λ. πάτσι.
- έρχονται άλλα χρόνια, βλ. λ. χρόνος.
- έρχονται άλλες εποχές, βλ. λ. εποχή.
- έρχονται άλλες χρονιές, βλ. λ. [χρονιά](#).
- έρχονται και παρέρχονται, έκφραση με την οποία θέλουμε να καταδείξουμε πως τα πάντα στη ζωή μας, άνθρωποι και καταστάσεις, είναι όλα εφήμερα, παροδικά. Το βαθύτερο νόημα αυτής της έκφρασης είναι πως ο άνθρωπος θα πρέπει να ενδιαφέρεται και να αγωνίζεται για διαχρονικές αξίες ή για πράγματα με σταθερά και μόνιμα αποτελέσματα προς όφελος των συνανθρώπων του, της ανθρωπότητας: «οι πολιτικοί έρχονται και παρέρχονται κι αυτό που έχει αξία είναι το έργο που άφησαν, αν άφησαν || και οι χαρές και οι λύπες έρχονται και παρέρχονται στον άνθρωπο κι αυτό που εντέλει μένει είναι η καλλιέργεια του πνεύματος». Πρβλ.: οι κυβερνήσεις πέφτουνε μα η αγάπη μένει (Λαϊκό τραγούδι). βλ. και φρ. *έρχεται και παρέρχεται*.
- έρχονται στιγμές που..., βλ. λ. [στιγμή](#).
- έρχονται (τα) χιόνια στα μαλλιά μου ή έρχονται στα μαλλιά μου (τα) χιόνια, βλ. λ. χιόνι.
- έτσι μου 'ρχεται να..., βλ. λ. [έτσι](#).
- η αρρώστια καβάλα έρχεται και πεζή φεύγει, βλ. λ. [αρρώστια](#).
- η δουλειά μου 'ρχεται δεξιά ή οι δουλειές μου 'ρχονται δεξιά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- και δεν έρχεσαι! έλα ή μου είναι αδιάφορο αν θα έρθεις· δίνεται ως απάντηση σε κάποιον που μας ρωτάει αν μπορεί να έρθει κάπου μαζί μου ή μαζί μας: «μπορώ να 'ρθω μαζί σας στα μπουζούκια; -Και δεν έρχεσαι, θα περάσουμε ωραία! || αν έρθουν οι άλλοι, μπορώ να 'ρθω κι εγώ; -Και δεν έρχεσαι, μήπως στην πλάτη μου θα σε κουβαλάω!».
- καλομελέτα κι έρχεται! βλ. λ. [καλομελετώ](#).
- κατά πώς έρχονται τα πράγματα, βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).
- λέγε τα καλά, να 'ρχονται καλά, βλ. λ. [καλός](#).
- λέει ό,τι του 'ρχεται στο στόμα, βλ. λ. [στόμα](#).
- μετά τη βροντή, έρχεται η βροχή, βλ. λ. βροχή.
- μου 'ρχεται, **α.** νιώθω ενσυνείδητα ή υποσυνείδητα την επιθυμία να κάνω κάτι συγκεκριμένο: «δεν ξέρω γιατί, αλλά, κάθε φορά που βλέπω αυτόν τον άνθρωπο, μου 'ρχεται να τον μπατσίσω || ώρες ώρες μου 'ρχεται να σηκωθώ να φύγω απ' αυτόν τον τόπο, γιατί δεν αντέχω άλλο την κοροϊδία, το ψέμα και την κλεψιά». (Λαϊκό τραγούδι: όταν βλέπω αεροπλάνο, **μου 'ρχεται να σου την κάνω και να εξαφανιστώ**). **β.** (για είδη ένδυσης), είναι στα μέτρα μου, μου ταιριάζει απόλυτα: «το κοστούμι μου 'ρχεται μια χαρά». **γ.** με κολακεύει: «έχω περίεργο σουλούπι και ταλαιπωρούμαι μέχρι να βρω κάτι που να μου 'ρχεται». **δ.** (για κάτουρο, χέσιμο) υπάρχει άμεση ανάγκη να κατοικήσω, να αφοδεύσω, γιατί δεν μπορώ να κρατηθώ άλλο: «πες μου γρήγορα πού 'ν' τ' αποχωρητήριο, γιατί μου 'ρχεται».
- μου 'ρχεται αλφάδι, βλ. λ. [αλφάδι](#).
- μου 'ρχεται αλφαδιά, βλ. λ. αλφαδιά.

- μου 'ρχεται αναγούλα, βλ. λ. [αναγούλα](#).
- μου 'ρχεται ανακάτωμα, βλ. λ. ανακάτωμα.
- μου 'ρχεται ανάποδα, βλ. λ. ανάποδα.
- μου 'ρχεται βαρύ, βλ. λ. βαρύς.
- μου 'ρχεται γάντι, βλ. λ. γάντι.
- μου 'ρχεται η όρεξη, βλ. λ. [όρεξη](#).
- μου 'ρχεται ίσα ίσα, (για είδη ένδυσης) βλ. λ. [ίσος](#).
- μου 'ρχεται καλούπι, βλ. λ. [καλούπι](#).
- μου 'ρχεται κόμπος στο λαιμό, βλ. λ. κόμπος.
- μου 'ρχεται κουστούμι, βλ. λ. κουστούμι.
- μου 'ρχεται κουτί, βλ. λ. [κουτί](#).
- μου 'ρχεται, μα το Θεό να... ή μα το Θεό, μου 'ρχεται να..., βλ. λ. [Θεός](#).
- μου 'ρχεται να βάλω τα γέλια, βλ. λ. [γέλιο](#).
- μου 'ρχεται να βάλω τα κλάματα, βλ. λ. [κλάμα](#).
- μου 'ρχεται να βάλω τις τσιρίδες, βλ. λ. τσιρίδες.
- μου 'ρχεται να βάλω τις φωνές, βλ. λ. φωνές.
- μου 'ρχεται να ξεράσω, βλ. λ. [ξερνώ](#).
- μου 'ρχεται να τινάξω τα μυαλά μου στον αέρα, βλ. λ. [μυαλό](#).
- μου 'ρχεται στο μυαλό (κάτι), βλ. λ. [μυαλό](#).
- μου 'ρχεται στο νου (κάτι), βλ. λ. [νους](#).
- μου 'ρχεται στραβά, βλ. λ. [στραβός](#).
- μου 'ρχεται τρέλα, βλ. λ. τρέλα.
- μου 'ρχονται (ενν. τα κατρουλιά μου, τα σκατά μου), **α.** υπάρχει άμεση ανάγκη να αφοδεύσω, να κατουρήσω, γιατί δεν μπορώ να κρατηθώ άλλο: «πες μου γρήγορα, πού είναι το αποχωρητήριο, γιατί μου 'ρχονται». **β.** (για είδη υπόδησης) είναι στα μέτρα μου, μου ταιριάζουν απόλυτα: «τα παπούτσια μου 'ρχονται μια χαρά».
- μου 'ρχονται ανάποδα τα πράγματα, βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).
- μου 'ρχονται δεξιά τα πράγματα, βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).
- μου 'ρχονται ίσα ίσα, (για είδη υπόδησης) βλ. λ. [ίσος](#).
- μου 'ρχονται κακά, ψυχρά κι ανάποδα, βλ. λ. [κακός](#).

- μου 'ρχονται όλα ανάποδα ή όλα μου 'ρχονται ανάποδα ή όλα ανάποδα μου 'ρχονται, βλ. λ. ανάποδα·
- μου 'ρχονται όλα δεξιά ή όλα μου 'ρχονται δεξιά ή όλα δεξιά μου 'ρχονται, βλ. λ. δεξιά·
- μου 'ρχονται όλα κόντρα ή όλα μου 'ρχονται κόντρα ή όλα κόντρα μου 'ρχονται, βλ. λ. [κόντρα](#)·
- μου 'ρχονται όλα στραβά ή όλα μου 'ρχονται στραβά ή όλα στραβά μου 'ρχονται, βλ. λ. [στραβός](#)·
- μου 'ρχονται όλα στραβά κι ανάποδα ή όλα μου 'ρχονται στραβά κι ανάποδα ή όλα στραβά κι ανάποδα μου 'ρχονται, βλ. λ. [στραβός](#)·
- μου 'ρχονται στραβά τα πράγματα, βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#)·
- ο κόσμος πάει κι έρχεται, βλ. λ. [κόσμος](#)·
- οι επιθυμίες του ανθρώπου είναι σαν τις μέρες: μια πάει, άλλη έρχεται, βλ. λ. [επιθυμία](#)·
- όλα έρχονται στην ώρα τους σε κείνον που ξέρει να περιμένει, βλ. λ. ώρα·
- όσα έρθουν κι όσα πάνε, βλ. λ. [όσος](#)·
- όταν έρθει το κακό, καρτέρει να 'ρθει κι άλλο, βλ. λ. [κακός](#)·
- όταν εσύ πήγαινες, εγώ ερχόμουν, βλ. λ. πηγαίνω·
- ου γαρ έρχεται μόνον, βλ. λ. ου·
- πάει κι έρχεται, βλ. λ. [πάει](#)·
- παίρνω τα πράγματα (έτσι) όπως (μου) έρχονται, βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#)·
- παίρνω τη ζωή μου (έτσι) όπως (μου) έρχεται, βλ. λ. [ζωή](#)·
- πάνε κι έρχονται, (γενικά) παρατηρείται συνεχής κίνηση: «οι άνθρωποι πάνε κι έρχονται || κόσμος τ' αυτοκίνητα πάνε κι έρχονται». (Τραγούδι: **πάνε κι έρχονται** τα πλοία, μα κανένα δεν την φέρνει κι από τη μελαγχολία το παράπονο με παίρνει)·
- ρούφα κι έρχεται! βλ. λ. ρουφώ·
- σου 'ρχεται! (ενν. η μπάτσα, η σφαλιάρα κ.λπ.) ή σου 'ρχονται! (ενν. οι μπάτσες, οι σφαλιάρες κ.λπ.) προειδοποίηση σε κάποιον να πάψει να λέει ή να κάνει βλακείες, γιατί θα τον χτυπήσουμε: «σταμάτα να λες αυτές τις βλακείες, γιατί σου 'ρχεται!»·
- σου 'ρχομαι! **α.** απειλητική προειδοποίηση σε κάποιον να πάψει να λέει ή να κάνει βλακείες, γιατί θα επέμβω δυναμικά εναντίον του: «σταμάτα να λες αυτές τις βλακείες, γιατί σου 'ρχομαι!». **β.** (γενικά) απειλητική προειδοποίηση σε κάποιον για δυναμική μας επέμβαση εναντίον του: «δώσε μου γρήγορα τα λεφτά, γιατί σου 'ρχομαι». Η έκφραση αυτή δεν προϋποθέτει κάποια απόσταση·
- στις εννιά του μακαρίτη άλλος έρχεται στο σπίτι, βλ. λ. μακαρίτης·
- σφύρα κι έρχομαι, βλ. λ. [σφυρίζω](#)·
- το κακό μαντάτο έρχεται τρεχάτο, βλ. λ. [μαντάτο](#)·
- τον διώχνεις απ' τη μια πόρτα κι έρχεται απ' την άλλη, βλ. λ. πόρτα·

- του ῥχομαι ίσα ίσα, βλ. λ. [ίσοις](#).
- τρώγοντας έρχεται η όρεξη, βλ. λ. [όρεξη](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας